

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-55(6)/11/BZ

Warszawa, dnia 5 maja 2011 r.

DECYZJA nr DNR-1/33/2011

Na podstawie art. 105 § 1 i art. 138 § 1 pkt 2 w związku z art. 126 oraz 144 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z póź. zm.) oraz art. 1 ust. 3 w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1219), po rozpatrzeniu zażalenia pani Ewy D. zamieszkałej w G. na postanowienie Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej nr 42-107/11/P/1/11 z dnia 17 marca 2011 r., przekazujące jej podanie Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uchyła postanowienie Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej nr 42-107/11/P/1/11 z dnia 17 marca 2011 r. i umarza postępowanie pierwszej instancji jako bezprzedmiotowe.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 2 marca 2011 r. do Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej wpłynął wniosek konsumentki – pani Ewy D. zamieszkałej w G. – dotyczący przeprowadzenia kontroli w salonie prasowym INMEDIO w Gdańsku przy ul. Kołobrzesckiej 41c, należącym do przedsiębiorcy HDS POLSKA spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie z uwagi na fakt wprowadzania na rynek niebezpiecznych produktów, tj. książeczek dla dzieci pt. „Poznaję słowa. Czas zabaw” oraz „Okruszek poznaje – leśne zwierzęta”. Konsumentka wskazała, iż istnieje duże prawdopodobieństwo, że przedmiotowe książki – wydawane przez przedsiębiorcę Wydawnictwo Olesiejuk spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ożarowie Mazowieckim - nie są produktami bezpiecznymi z

uwagi na to, iż wydzielają substancję żrącą, która po przedostaniu się do ust lub oczu powoduje pieczenie i ból.

W związku z przekazaniem wnioskiem konsumentki, dnia 9 marca 2011 r. inspektorzy reprezentujący Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej podjęli czynności kontrolne w salonie prasowym INMEDIO w Gdańsku przy ul. Kołobrzeskiej 41c, należącym do przedsiębiorcy HDS POLSKA spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie. Ustalono, iż w ofercie handlowej przedsiębiorcy nie występują zakwestionowane produkty. Ponadto, po sprawdzeniu pomieszczeń nie wniesiono zastrzeżeń co do warunków przechowywania książek i innych produktów znajdujących się na stanie magazynowym.

Biorąc pod uwagę konieczność zweryfikowania informacji przekazanych przez konsumentkę o zagrożeniach stwarzanych przez przedmiotowe książeczki dla dzieci oraz fakt, iż kontrolowany przedsiębiorca nie posiadał ich w ofercie handlowej, postanowieniem nr 42-107/11/P/1/11 z dnia 17 marca 2011 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał podanie konsumentki Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej celem przeprowadzenia kontroli w siedzibie producenta książek - przedsiębiorcy Wydawnictwo Olesiejuk spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ożarowie Mazowieckim. Zgodnie z obowiązującym w dniu 17 marca 2011 r. stanem prawnym, w przypadku przekazania sprawy do organu właściwego Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej zobligowany był wydać postanowienie, na które służyło wnioskodawcy zażalenie do organu wyższego stopnia.

W odpowiedzi na powyższe, za pośrednictwem Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej konsumentka pismem z dnia 23 marca 2011 r. wniosła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) zażalenie na w/w postanowienie, wskazując na bezzasadność przekazania sprawy Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej. Jako argument przemawiający za właściwością miejscową Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej konsumentka wskazała okoliczność wprowadzenia kwestionowanych produktów na rynek w Gdańsku. Jednocześnie stwierdziła, iż fakt nieposiadania książek przez kontrolowanego przedsiębiorcę na stanie magazynowym w toku czynności kontrolnych prowadzonych przez inspektorów Inspekcji

Handlowej nie wpływał na zmianę właściwości miejscowej Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Stosownie do treści art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) w sytuacji, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania. Przepis ten wskazuje, że jakakolwiek przyczyna rodząca bezprzedmiotowość postępowania stwarza podstawę do jego umorzenia poprzez wydanie decyzji. Z kolei, bezprzedmiotowość postępowania zachodzi wówczas, gdy brak jest któregoś z elementów materialnych stosunku prawnego, co powoduje, że nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie jej co do istoty (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 10 czerwca 1998 r. o sygn. IV SA 1225/96).

W niniejszej sprawie wzięcie pod uwagę wyżej wymienionych okoliczności jest w pełni uzasadnione z uwagi na to, iż dotyczący postanowień art. 126 k.p.a. przewiduje odesłanie do odpowiedniego stosowania art. 105 § 1 k.p.a.

W czasie między wydaniem postanowienia przez Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej nr 42-107/11/P/1/11 z dnia 17 marca 2011 r. a rozstrzygnięciem przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) zażalenia konsumentki nastąpiła zmiana przepisów stanowiących podstawę rozstrzygnięcia. W chwili wydawania decyzji przez organ II instancji obowiązuje bowiem odmienny stan prawny aniżeli w dacie składania przez konsumentkę zażalenia na przedmiotowe postanowienie.

W dniu 11 kwietnia 2011 r. weszła bowiem w życie ustawa z dnia 3 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2011 r., Nr 6, poz. 18), która zasadniczo zmieniła art. 65 §1 k.p.a., stanowiący podstawę prawną wydania zaskarżonego przez konsumentkę postanowienia. Do dnia 11 kwietnia 2011 r. organ administracji publicznej, który uznał się za niewłaściwy w sprawie, przekazywał podanie do organu właściwego w drodze postanowienia, na które przysługiwało zażalenie. W świetle znowelizowanego przepisu, *„jeżeli organ administracji publicznej, do którego wniesiono podanie, jest niewłaściwy w sprawie, niezwłocznie przekazuje je do organu właściwego, zawiadamiając jednocześnie o tym wnoszącego podanie. Zawiadomienie o przekazaniu*

powinno zawierać uzasadnienie”. Biorąc pod uwagę powyższe zmiany i treść art. 6 k.p.a., który zobowiązuje organ administracji do rozpoznania sprawy na podstawie obowiązującego prawa, mającego zastosowanie w konkretnym stanie faktycznym, niemożliwe i bezprzedmiotowe zarazem stało się ocenienie zasadności wydania przez Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej postanowienia przekazującego podanie konsumentki Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej zgodnie z właściwością miejscową. Nie może pozostawać bez znaczenia fakt, iż w oparciu o art. 6 k.p.a., już w 1983 r., Naczelny Sąd Administracyjny sformułował niekwestionowany dotychczas pogląd, że *jeżeli w okresie między wydaniem decyzji przez organ I instancji a rozpoznaniem odwołania zostały uchylone przepisy, które stanowiły podstawę prawną decyzji, organ odwoławczy powinien uchylić zaskarżoną decyzję i umorzyć postępowanie przed organem I instancji* (wyrok z dnia 21 kwietnia 1983 r. cytowany przez E. Smoktunowicza: Orzecznictwo Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego - Kodeks postępowania administracyjnego, Warszawa 1994, s. 202). Również w wyroku z dnia 29 kwietnia 1999 r., sygn. akt I SA1325/98, Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że *jeżeli pomiędzy wydaniem decyzji przez organ I instancji a rozpatrzeniem odwołania uchylone zostały przepisy, które stanowiły podstawę prawną decyzji, to organ odwoławczy może jedynie uchylić zaskarżoną decyzję i umorzyć postępowanie w I instancji jako bezprzedmiotowe*.

Pismem z dnia 23 marca 2011 r. konsumentka wniosła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) zażalenie na postanowienie Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej. W tej dacie, zgodnie z art. 65 § 1 k.p.a. przysługiwało jeszcze zażalenie na przedmiotowe postanowienie. Jednakże, z dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej k.p.a., tj. z dniem 11 kwietnia 2011 r., kiedy toczyło się postępowanie zażaleniowe, ustawodawca zmienił art. 65 § 1 k.p.a., eliminując możliwość zaskarżenia w drodze zażalenia postanowienia organu administracji publicznej o przekazaniu sprawy miejscowo właściwemu organowi w danej sprawie. Reasumując, w czasie między wydaniem zaskarżonego postanowienia a rozstrzygnięciem przez Prezesa UOKiK zażalenia konsumentki, nastąpiła zmiana przepisów stanowiących podstawę rozstrzygnięcia. W chwili wydawania niniejszej decyzji obowiązuje bowiem odmienny stan prawny, aniżeli w dacie składania przez konsumentkę zażalenia.

Podkreślić więc należy, iż w niniejszej sprawie przesłanka bezprzedmiotowości wystąpiła dopiero na etapie postępowania zażaleniowego. Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wydając zaskarżone postanowienie był bowiem uprawniony do jego

wydania, a zmiana stanu prawnego polegająca na uchyleniu przepisów dotychczasowych nastąpiła w czasie rozpoznawania zażalenia przez organ II instancji, tj. Prezesa UOKiK.

Ustawa z dnia 3 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2011 r., Nr 6, poz. 18), nie zawiera przepisów intertemporalnych nakazujących stosowanie dotychczasowych przepisów do postępowań wszczętych, a nie zakończonych przed dniem wejścia jej w życie. W orzecznictwie sądowym utrwalony jest pogląd, że organ odwoławczy jest zobowiązany uwzględnić zmiany stanu prawnego i faktycznego, jakie zaszły w sprawie po wydaniu zaskarżonej decyzji organu pierwszej instancji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2002 r. sygn. akt III RN 59/01 OSNP 2003/3/56).

W związku ze wskazaną zmianą, Prezes UOKiK był zatem zobowiązany do zastosowania przepisów obowiązujących w dacie rozstrzygnięcia zażalenia. Podkreślić należy, iż niejednokrotnie Sąd Najwyższy wypowiadał się, iż zmiana przepisów prawa między wydaniem decyzji w pierwszej instancji a rozpatrzeniem odwołania – w niniejszej sprawie odpowiednio zażalenia - zobowiązuje organ do uwzględnienia nowego stanu prawnego, jeżeli z nowych przepisów nie wynika inny skutek.

Biorąc pod uwagę zacytowane w treści decyzji orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz fakt, iż niniejsze postępowanie jest postępowaniem zażaleniowym, nie zaś odwoławczym, istotne jest przywołanie treści art. 144 k.p.a. Ze wskazanego przepisu wynika, iż w sprawach nieuregulowanych w rozdziale 11 k.p.a. – zatytułowanym „Zażalenia” – do zażaleń mają odpowiednie zastosowanie przepisy dotyczące odwołań. Mając na względzie powyższe, organ II instancji uprawniony jest do odpowiedniego uwzględnienia orzecznictwa sądowego dotyczącego kwestii wpływu zmian stanu prawnego zachodzących w okresie po wydaniu decyzji przez organ I instancji a rozpoznaniem odwołania przez organ II instancji.

Skoro zatem w dacie załatwiania sprawy przez organ II instancji nie obowiązywał przepis pozwalający na rozpatrzenie zażalenia od postanowienia Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej nr 42-107/11/P/1/11 z dnia 17 marca 2011 r., przekazującego podanie konsumentki Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK zobligowany był, uwzględniając stan prawny istniejący w dacie podejmowania decyzji, uchylić postanowienie organu I instancji i umorzyć postępowanie pierwszoinstancyjne.

Niniejsze postanowienie jest ostateczne w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z póź. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Zgodnie z art. 53 § 1 w związku z art. 54 § 1 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymują:

1. Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej
2. pani Ewa D.
ul. XXXXXX w G.